

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 121. Lusitani Hispani Imperii jugum excutientes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

gebant, eoquod Cataloni ab Clarisio Sæc. XVII.
 promissis Gallorum suppetiis firmati A. C. 1640.
 omnem reconciliationis viam abhorre-
 rent: interim vero armorum violentiam,
 quam Valesius Bellidux cum valido
 milite ad Cataloniæ fines emisso in-
 tentabat, simulata obsequendi volun-
 tate, motæque rebellionis dolore per-
 fide eluserunt simulque Ducem Andega-
 vensem Franciæ Regis Filium nonnisi
 trimestrem Infantulum in Reipublicæ
 suæ Principem elegerunt, quo facto
 Ludovicus Galliarum Rex seditiosos
 Barcinonenses, eorumque exemplo Ca-
 talonos omnes in fidem, suumque pa-
 trocinium recepit, ac conscripto milite
 subsidiario Belliduces expertos rebelli-
 bus submitit.

§. CXXI.

*Lusitani Hispani Imperii jugum ex-
 cutientes.*

Prosperis Catalanorum successibus a-
 nimati Lusitani Ulyssipone matura-
 tam jam diu defectionem ordiuntur: Ab Vertot Hist.
des revol. de
Portug.
pag. 44.
 eo tempore, quo Sebastianus Lusitaniæ Passerelli
Bell. Lusit.
pag. 364.
 Rex in prælio a Mauris trucidatus occu-
 buit, inter competitores ingens fervebat Brigo Hist.
dell. rivol.
di Portog.
 æmulatio, tandem vero neglecto jacobo
 Bragantino Duce, Philippus II. Hispa-
 niarum Rex ductore Alba Duce Lusi-
 taniam

Cc 2

Sæc. XVII. taniam armorum vi subegit, eapropter
A. C. 1640. ipse necnon Philippus III. & IV. Lusitanos non velut indigenas subditos, sed gentem armis subactam habuere: inde vero inveterata eorum in Hispanos aversio, quæ indies vel ideo aucta, quod Regni Proceres, ac Nobiles a publicis officiis excluderentur, & populus ad incitas redigeretur. Postmodum regnante Philippo IV. Margaritha Sabauda Mantuæ Ducissa in Lusitania ProReginæ nomen gerebat, rerum autem summam pro suo arbitrio moderabatur Michael Vasconcellus a folius Olivarii Ducis nutu dependens. Hic juxta Magistri sui præcepta, ut Lusitanis seditionis bellique nervum succideret, tanta inhumanitate pecunias ab eis extorserat, ut potius militares exactiones ab hostibus, quam legitima tributa a subditis exegisse videretur: Solus adhucdum Hispanis suspectus videbatur Joannes Bragantiæ Dux, qui primævo naturæ beneficio indolem ad omnes humanitatis leges compositam nactus, præter divitias, certumque successionis jus in Regnum, insuper plurimum auctoritate & affectu apud Lusitanos valebat. Hunc ergo a Lusitania evocare, ac Mandritum pellicere, in primis curis habebat Olivarius, præcipue cum Eburani novis tributis exasperati in primo indi.

indignationis suæ ardore Bragantinæ sæc. XVII.
 Domus imperium publicis votis exoptassent: Ut igitur Olivarius tam potentem Hispanæ Dõminationis æmulum A. C. 1640.
 Lusitanis subduceret, primo Mediolanensis Gubernatoris dignitatem, postea supremam Hispani exercitus contra Catalanos educendi Præfecturam eidem obtulit: eo autem hos laqueos vario obtentu cautius eludente, Olivarius Comes Lopezio Osorio, qui Hispanæ classi contra Gallos in Cataloniæ opem excurrentes instructæ præerat, negotium dedit, ut Joannem Bragantiæ Ducem in Hispaniam captum abduceret: Verum Bragantino saluti fuit tempestas, qua Hispana classis a maritima Lusitanæ ora propellebatur: Spe ergo sua frustratus Olivarius alias parabat insidias; datis igitur literis affectu & fiducia in Ducem plenis, eundem de infausto Hispanæ classis fato certiolem reddit, rogatque, ut ipse, cum Rex novæ classi instruendæ impar esset, cuncta Regni propugnacula, portusque lustraret, ac submissis quadraginta aureorum millibus hæc loca adversus Gallorum incursum valide muniret, & Lusitanam juventutem indicto delectu armis instrueret: secreto autem Olivarius Hispanis arcium Præfectis præceperat, ut Ducem in proximo portu caperent,

Cc 3

mox

Sæc. XVII. mox in Hispanias abstrahendum. At-
A. C. 1640. tamen insueta hæc Olivarii benevolentia
 Bragantino latentis doli suspicionem
 ingerebat: unde Dux plena, quam ei
 Olivarius dederat, auctoritate contra
 ipsos Hispanos utendum ratus, pecu-
 nias sibi submissas ad conciliandos No-
 biles, civesque, necnon ad armandos
 juvenes Lusitanos impendit: Jamjam
 suis consiliis suffragabantur Rodericus
 de Cugna Ulyssiponensis Archiepiscopus,
 alique duodecim primæ Nobilitatis
 Viri, quos præprimis Joannes
 Pinto Ribeira, qui Duci a secretis erat,
 jam dudum Hispanam dominationem
 exosos proxima auspicatoris imperii
 spe lætabat, juvenibus vero, quod illos
 Hispani sub specie bellicæ expeditionis
 contra Catalonos, in exilium extra pa-
 triam prolectare tentarent, exponebat,
 cives autem & Mercatores Commercii
 ex Indiis ad Gades per nefas translatis,
 damnique immensi inde redundantis
 memores esse jubebat: denique apud
 Clerum violatas immunitates & jura,
 necnon præcipuas dignitates Ecclesia-
 sticas nonnisi exteris concessas exaggerabat.
 Dispositis ita plurimorum animis,
 secretorum conscii clam conventum
 habuere, in quo Archiepiscopus
 cuncta spiritus & eloquentiæ suæ fræna
 laxare, & in Hispani Regis igna-
 viam,

viam, Olivarii & Vasconcelli crudeli- Sæc. XVII.
 tates, imposita tributa, militumque A. C. 1640.
 vexationes, ceterasque patriæ calamitates pleno sermonis impetu detonare cepit: cum autem nil Oratore nervoso potentius ad firmandos in cepto proposito animos, nilque penetrabilius ad conciliandas dissonas voluntates, ita vix credibile est, quo repentino inter se consensu tota gens jam dudum a veteris obsequii studio aliena ad res novas insurrexerit: Ne vero cunctatio, solito suo vitio, bene consultata destrueret, tanquam in arena capto consilio confestim Michael Almeida, Mendoza & Antonius Almada Joannem Bragantiæ Ducem adeunt, eidemque Lusitanum diadema offerunt. Continuo Dux Hispanæ potentæ metum in populi sui, Gallicique præsidii fiduciam vertens, applaudente Ludovica Augusta Coniuge sua sceptrum acceptavit: Tum vero conjurati incredibili furore Vasconcelli Palatium adoriuntur, cæsisque Prætorianis, dispersisque satellitibus eundem multis plagis conficiunt, ac die prima Decembris aut captis aut trucidatis Hispanis Proceribus, necnon Margaritha Sabauda ad fines Regni deportata, Joannem IV. in Lusitanæ Regem proclamant, cui paulopost non modo Ulyssiponensis arx & Urbs, sed &

Sæc. XVII. A. C. 1640. universa Lusitania obsequii homagium præstitit. Hæc Joanne adhuc absente agebantur: die autem sexta ejusdem Mensis comperto rei successu novus Rex Ulyssiponem ingressus, a cunctis Proceribus & populis ingenti applausu excipitur. Ita paucos intra dies non modo Lusitania ab Auftriacis Hispaniæ regibus defecerat, sed etiam, quæ annexæ erant, remotissimæ Regiones, Brasilia in America, Malabaria in Asia, & quæ præterea Lusitani nominis erant, vel in Asia, aut Africa novo Regi fidem jurarunt, sola tamen Septa in Africa Hispanis remansit, aperto regibus documento, Regna levi momento sæpe ob unius Ministri sævitiam a gente in gentem transferri: tantæ enim jacturæ acerbitas omnis, & dolor ab Hispano Rege haud immerito in solum Olivarium, clientem suum in paucis charum, supremumque rerum arbitrum conjecta fuit. Ceterum prodigii loco habebatur, quod in tanta conjuratorum multitudine, quæ plerumque infida secreti custos est, tam diu agitatum consilium occultari, atque perspicacissimos Hispanorum oculos latere potuerit. Ut vero Lusitani novum Regem tueri possent, auxilia ingentemque belli apparatus copiose a Gallis Batavisque inuito cum eis federe, acceperunt, Hispanorum crudelitatem,

tatem, avaritiam, arrogantiam, usur- Sæc. XVII.
 pationes, & nescio, quæ crimina plus A. C. 1640.
 æquo tam calamo, quam lingua ubi-
 que in primo seditionis prosperæ æstu
 exaggerantes: sed scilicet is rebellium,
 & desperatorum mos priscus est, in-
 sectari satyris & contumeliis eos, qui-
 bus par esse nequeunt successibus, om-
 nisque semper potentia nimia, quan-
 tum æmulis clausa, tantum maledicis
 esse consuevit aperta, vociferantibus,
 violenter esse occupatum, quod valen-
 ter sentiunt custoditum.

§. CXXII.

*Caroli Regis rationes pro æquitate
 belli contra Scotos rebelles
 denuntiati.*

Quamvis Puritani in Scotia primi ar- Rusworth
 ma contra legitimum Regem suum vol. 3. p. 993.
 parassent, atque ad eorum vota pacis Et seqq.
 articulos extorsissent, nihilominus eo Clarendon.
 temeritatis devenere, ut ipsas concor- t. 1. p. 167.
 diæ tabulas aliis verbis, quam cum Rege Salmon hist.
 convenissent, promulgarent, & non Chron.
 pauca Regi injuriosa inspergerent: quo d' Angl. t. 1.
 comperto Carolus Rex depravatas hasce pag. 213.
 tabulas Londini a carnifice comburi
 iussit: Inde vero aucta est Puritanorum
 indignatio, qui etiam rursus arma ca-
 pesserunt, utque Regem suum eo validius